

Irene Andersson: Vad är skolan till för? Nordisk Talefest

Talare

Irene Andersson
Gymnasieelev

Datum

10 maj 2024

Plats

Bergen

1 Vad är skolan till för? Att utbilda barn och ungdomar och förbereda dem för
deras framtid på en plats där de kan skapa identitet och anslutningar till sina
jämnåriga. Men vad har det blivit? En plats där elever placeras i fack och bedöms
5 på hur bra de kan komma ihåg begrepp och teori. Om man faktiskt lär sig eller
inte spelar ingen roll, enbart resultatet gör det. Elever förväntas lägga ner
timmar på att studera för varje prov, trots att de har flera kurser som pågår
samtidigt. Att hamna efter, eller att inte förstå, ses som ett direkt misslyckande,
så det är inte konstigt att många framtidsdrömmar förändras, eller helt och
hållet försvinner, under skolan.

10

Det främsta problemet med skolan är betygssystemet. Vi får hela tiden höra att
det är bra att göra misstag, och att man lär sig bäst genom att prova sig fram,
men hur kan vi förväntas våga misslyckas när varje misslyckande bedöms? Man
förväntas att kunna svara på nästan alla frågor och förstå nästan allt material i
15 alla olika ämnen istället för att under kursens gång lära sig om ämnet och hur
det kan användas i vår framtid. Detta leder såklart till att det blir stressigt att
hinna med allt skolarbete, men också ens fritid. Vilket i sin tur leder till sämre
betyg och försämrad bild av framtiden. Enligt Folkhälsomyndigheten upplever
cirka 70% av flickor och 50% av pojkar stress i skolan. Ett F är en stämpel på en
20 ungdoms misslyckande, och kan utan tvekan påverka elevens mentala hälsa,
vilket i sin tur kan sänka övriga betyg ytterligare, på grund av ökad stress och
minskad självkänsla.

Om du vill bli ekonom behöver du egentligen inte studera till exempel natur,
25 men ändå påverkar de betygen medelvärden och kan hindra en elev från att ta sig
in på sin drömutbildning. Eleven förväntas fokusera lika mycket på alla ämnen
trots att vissa inte alls passar in i elevens framtidsdröm, och måste i vissa fall välja
mellan att fokusera på de ämnen som stämmer med drömmen och riskera att
sänka sig i andra ämnen, eller att fokusera på alla ämnen lika mycket och riskera

att göra ett medelmåttigt jobb även i de ämnen som passar ihop med drömmen.

Nu kanske ni tänker att det är elevens vanor och disciplin som påverkar hur mycket en elev spenderar på plugget. Men grejen är att alla lär sig inte på samma sätt. För vissa räcker det med en genomgång och eget arbete, men andra kräver mer än så. Alla barn lär sig olika, så varför lär vi ut efter samma standard? För de flesta ungdomar räcker det inte med en genomgång och de måste därför plugga hemma. Det innebär att vi spenderar 5-7 timmar i skolan bara för att senare lägga ner vår fritid, helger och lov på mer studerande. Ett exempel på detta var sportlovet där jag istället för att vila pluggade till två prov, ett seminarium och skrev denna text. Problemet är inte elevens vanor, utan skolsystemet som lägger mer fokus på betyg och närvaro än eleverna. Man sätter stränga regler på närvaro istället för att kolla på grunden till varför elever inte vill befinna sig i skolan. Tror ni inte att det finns en anledning till varför ungdomar inte vill vara i skolan? Vi får ofta höra av lärare att gymnasiet är frivilligt och att det är vårt val att vara här. Men hur är det ett val om vår framtid och våra drömmar står på spel?

Avslutningsvis vill jag säga att det såklart inte är något fel på själva skolan. Grundtanken är att utbilda ungdomar men också hjälpa dem att bygga en identitet. Men det är inte så det ser ut för alla. Man kan inte förvänta sig att någon ska kunna följa sina drömmar när man bara blir nedtryckt av skolsystemet. Hur ska man kunna drömma när skolan redan satt en stämpel på misslyckandet?

55

Taggar

Nordisk talefest, Nordisk talefest, Nordisk talefest 2024

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/irene-andersson-vad-ar-skolan-till-for-nordisk-talefest>

60

65